

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Uzp 369/2012
16.11.2012. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Snežane Živković, predsednika veća, Olge Đuričić i Snežane Andrejević, članova veća, sa savetnikom suda Radojkom Marinković, kao zapisničarem, odlučujući po zahtevu S.M. iz B., koju zastupa punomoćnik Đ.N., advokat iz B., za preispitivanje sudske odluke – presude Upravnog suda 20 U 29643/10 od 19.04.2012. godine, sa protivnom strankom Direkcijom za restituciju Republike Srbije, čiji je pravni sledbenik Agencija za restituciju Republike Srbije – Jedinica za konfesionalnu restituciju, Beograd, Nemanjina broj 4, u predmetu vraćanja imovine, u nejavnoj sednici veća održanoj dana 16.11.2012. godine, doneo je

P R E S U D U

Zahtev se **ODBIJA**.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom odbijena je tužba S.M. iz B. podneta protiv zaključka Direkcije za restituciju Republike Srbije broj 146-03-46-00-01142/08 od 21.09.2010. godine, kojim je odbačen njen zahtev za povraćaj oduzete imovine, zbog nepostojanja uslova za vođenje postupka.

Zahtev za preispitivanje pobijane presude podnet je zbog povrede zakona, drugog propisa ili opšteg akta i povrede pravila postupka. U zahtevu podnosilac ističe da je Upravni sud, pozivajući se u pobijanoj presudi na članove 1, 6. i 9. Zakona o vraćanju (restituciji) imovine crkvama i verskim zajednicama i nalazeći da tužilac kao fizičko lice nije stvarno legitimisan za pokretanje postupka za vraćanje oduzete imovine, izvršio diskriminaciju tužioca u odnosu na crkve i verske zajednice. Smatra da je na taj način povređen član 21. Ustava Republike Srbije, koji zabranjuje diskriminaciju, kao i brojne međunarodne konvencije koje garantuju zaštitu osnovnih ljudskih i političkih prava. Ukazuju da je Upravni sud bio u obavezi da odredbe navedenog zakona primeni i na ostale građane u smislu stava 1. člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, te da je postepena denacionalizacija za koju se opredelila Republika Srbija donošenjem nekoliko zakona od 1990. godine bila moguća dok Republika Srbija nije potpisala navedenu Konvenciju i donela Ustav kojim se izričito zabranjuje diskriminacija. Predlaže da Vrhovni kasacioni sud uvaži zahtev i ukine pobijanu presudu.

Agencija za restituciju Republike Srbije - Jedinica za konfesionalnu restituciju, kao pravni sledbenik Direkcije za restituciju Republike Srbije, u odgovoru na zahtev osporava u celosti navode zahteva za preispitivanje pobijane presude i ostaje u svemu pri navodima iz obrazloženja zaključka i datog odgovora na tužbu protiv istog. Smatra da su sva pitanja koja se navode kao razlog za ukidanje pobijane presude razmatrana u toku sprovedenog postupka i predlaže da Vrhovni kasacioni sud podneti zahtev odbije kao neosnovan.

Postupajući po podnetom zahtevu i ispitujući pobijanu presudu u granicama zahteva, u smislu člana 54. Zakona o upravnim sporovima ("Sl. glasnik RS" broj 111/09), Vrhovni kasacioni sud je našao:

Zahtev je neosnovan.

Prema obrazloženju pobijane presude, osporenim zaključkom je pravilno odbačen zahtev S.M. iz B. za vraćanje imovine bliže označene u prijavi oduzete imovine zbog nepostojanja uslova za pokretanje postupka. Ovo iz razloga što je imovina, čije se vraćanje traži na osnovu Zakona o vraćanju (restituciji) imovine crkvama i verskim zajednicama, u momentu oduzimanja bila vlasništvo fizičkog lica J.D. iz B., čiji je testamentalni naslednik tužilja, koja u smislu čl. 1, 6. i 9. Zakona o vraćanju (restituciji) imovine crkvama i verskim zajednicama ne može biti predmet vraćanja po ovom zakonu, kao i da tužilja koja je testamentalni naslednik bivšeg vlasnika, imajući u vidu da je fizičko lice, nije stvarno legitimisana za pokretanje postupka za vraćanje oduzete imovine.

Ocenjujući zakonitost pobijane presude Vrhovni kasacioni sud nalazi da je ta presuda doneta bez povreda pravila postupka i uz pravilnu primenu materijalnog prava na utvrđeno činjenično stanje sadržano u osporenom zaključku. Pobijanom presudom ocenjena su sva pitanja i okolnosti koje su mogle biti od uticaja na zakonitost osporenog zaključka i za tu ocenu su dati dovoljni i jasni razlozi koje u svemu prihvata i ovaj sud.

Vrhovni kasacioni sud je cenio navode zahteva da je Upravni sud bio u obavezi da odredbe Zakona o vraćanju (restituciji) imovine crkvama i verskim zajednicama primeni i na ostale građane, te da je pobijanom presudom izvršena diskriminacija fizičkih lica u odnosu na crkve i verske zajednice, pa je našao da su ti navodi neosnovani.

Naime, odredbama čl. 1, 6. i 9. Zakon o vraćanju imovine crkvama i verskim zajednicama („Sl. glasnik RS“, broj 46/06), jasno je propisano da je predmet tog zakona postupak vraćanja imovine koja je na teritoriji Republike Srbije oduzeta od crkava i verskih zajednica, kao i njihovih zadužbina i društava, da pravo na vraćanje imovine pripada crkvama i verskim zajednicama odnosno njihovim pravnim sledbenicima, kao i da su predmet vraćanja nepokretnosti koje su u momentu oduzimanja bile u vlasništvu crkava i verskih zajednica. Nijednom odredbom navedenog zakona nije predviđeno da se taj zakon primenjuje i kod zahteva za povraćaj oduzete imovine koji podnose fizička lica i koja je u momentu oduzimanja bila vlasništvo fizičkih lica. Iz dostavljenih spisa se vidi, a podnosilac ne spori, da zahtevom za vraćanje imovine podnetim Direkciji za restituciju dana 29.09.2008. godine, vraćanje imovine nabrojane u prijavi o oduzetoj imovini podnetoj Direkciji za imovinu 15.06.2006. godine traži na osnovu Zakona o vraćanju (restituciji) imovine crkvama i verskim zajednicama i da je ta imovina u momentu oduzimanja bila vlasništvo fizičkog lica.

Kod navedenog nespornog činjeničnog i pravnog stanja ove upravne stvari, Vrhovni kasacioni sud nalazi da je Upravni sud pobijanom presudom osnovano zaključio da je osporeni zaključak donet uz pravilnu primenu člana 115. stav 2. Zakona o opštem upravnom postupku, jer podnosilac zahteva nije stvarno legitimisan za pokretanje postupka vraćanja imovine po Zakonu o vraćanju (restituciji) imovine crkvama i verskim zajednicama, pa stoga pobijanom presudom nije povređen zakon na njenu štetu, niti je donošenjem pobijane presude sprovedena diskriminacija fizičkih lica u odnosu na crkve i verske zajednice. Naime, član 1. Protokola 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda ne nameće državama ugovornicama bilo kakva ograničenja na slobodu države da odredi obim restitucije i izabere uslove pod kojima će se vraćati imovinska prava bivših vlasnika. (Odluka Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu, Janter v. Slovakia, no. 39050/97, § 34, 4.03.2003.) Postupak restitucije u Republici Srbiji je uređen donošenjem i primenom više zakona. Tako je odredbom člana 1. Zakona o vraćanju oduzete imovine i obeštećenju („Sl. glasnik Republike Srbije“, br. 72/11), koji je stupio na snagu 06.10.2011. godine, propisano između ostalog, da se ovim zakonom uređuju uslovi, način i postupak vraćanja oduzete imovine i obeštećenja za imovinu oduzetu na teritoriji Republike Srbije od fizičkih lica i određenih pravnih lica. Dakle, pobijana presuda, kao ni osporeni zaključak čija je zakonitost ocenjena tom presudom, ne sprečavaju podnosioca zahteva da svoja prava po osnovu oduzete imovine ostvaruje po zakonu koji uređuje način i postupak obeštećenja i vraćanja imovine oduzete od fizičkih lica, kako je pravilno navedeno u obrazloženju pobijane presude.

Sa iznetih razloga, nalazeći da ni ostali navodi zahteva nisu od uticaja na drugačiju ocenu zakonitosti pobijane presude koja je doneta bez povreda pravila postupka i uz pravilnu primenu materijalnog prava, Vrhovni kasacioni sud je na osnovu člana 55. stav 1. Zakona o upravnim sporovima odlučio kao u dispozitivu ove presude.

PRESUĐENO U VRHOVNOM KASACIONOM SUDU

dana 16.11.2012. godine, Uzp 369/2012

Zapisničar,

Radojka Marinković,s.r.

Predsednik veća - sudija

Snežana Živković,s.r.